

Sygn. akt III USK 234/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

o wypłatę świadczenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26 sierpnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 9 czerwca 2020 r., oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 grudnia 2019 r., mocą którego zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w K. z dnia 27 sierpnia 2019 r. i nakazano wypłatę emerytury R. P., poczynając od dnia 1 sierpnia 2019 r.

W sprawie ustalono, że ubezpieczony R. P. urodził się 5 marca 1953 r. Służbę wojskową pełnił od 15 września 1972 r. do 30 maja 2001 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w K. decyzją z dnia 27 sierpnia 2019 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 sierpnia 2019 r. i zawiesił wypłatę tego

świadczenia z uwagi na uprawnienia do świadczenia z Wojskowego Biura Emerytalnego.

Wojskowy organ emerytalny do przyznanej emerytury wojskowej nie doliczył zaś okresów zatrudnienia: od 31 maja 2001r. do 30 grudnia 2010 r.; od 31 grudnia 2010 r. do 30 czerwca 2011 r.; od 1 lipca 2011 r. do 30 września 2016 r., ponieważ ich uwzględnienie powodowałoby przekroczenie 75% podstawy emerytury.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy ubezpieczony R. P. może pobierać emeryturę wojskową, przyznaną przez Wojskowe Biuro Emerytalne w zbiegu z emeryturą powszechną.

Sąd Apelacyjny wskazał, że w orzecnictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym funkcjonariuszom służb mundurowych można ustalić prawo do emerytury powszechnej pod warunkiem jednak niezaliczenia okresów składkowych do obliczenia emerytury mundurowej. Możliwość jednoczesnego nabycia prawa do emerytury z ubezpieczenia społecznego i emerytury mundurowej jest zatem możliwa tylko wówczas, gdy okresy ubezpieczenia powszechnego i służby mundurowej, w oparciu o jaką ustalono usługę mundurową, nie zostały wzajemnie uwzględnione przy ustalaniu prawa do świadczeń, a każdy z nich z osobna jest samodzielnie wystarczający do uzyskania prawa do emerytury w określonym systemie.

Orzekające w sprawie Sądy oparły swoje rozstrzygnięcia na wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, (LEX nr 2610283).

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik organu rentowego, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na oczywistą zasadność naruszenia art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na

poparcie tego twierdzenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zbieg prawa do świadczeń oznacza sytuację, w której jedna osoba spełnia warunki do otrzymania więcej niż jednego świadczenia. Nie ulega wątpliwości, że zasada pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 586), co zresztą wynika z orzecznictwa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11, LEX nr 1297810; z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13, LEX nr 1394110).

W art. 95 ust. 2 *in fine* ustawy emerytalnej wyróżniono przypadek wyjątkowy. Chodzi o przypadek, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Z brzmienia cytowanych wyżej przepisów wynika, że zbieg świadczenia z FUS oraz emerytury wojskowej (policyjnej) wymienionych w art. 95 ust. 2 uprawnia do łącznego pobierania tych świadczeń (zasada kumulacji).

Nadto do kumulacji świadczeń (emerytury z FUS i emerytury wojskowej/policyjnej) może dojść również wtedy, gdy taka emerytura – dla żołnierza (funkcjonariusza), który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r.

(art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy) – nie mogła ulec podwyższeniu z tytułu „cywilnych” okresów ubezpieczenia (składowych i nieskładowych) z uwagi na osiągnięcie kwoty tego świadczenia w maksymalnej wysokości, tj. 75% podstawy wymiaru (art. 18 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i art. 18 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy- zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, LEX nr 2610283). W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził, że o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Stąd, mając na względzie zasadę równego traktowania podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że w takiej samej sytuacji (tzn. braku możliwości wykorzystania „cywilnych” okresów ubezpieczenia w podstawie wymiaru emerytury wojskowej), znajdują się zarówno żołnierze powołani do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., jak i niektórzy żołnierze pozostający w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. Obie te grupy osób w stosunku służby powinny być, w zakresie zbiegu prawa do emerytury z FUS i zaopatrzenia emerytalnego, traktowane jednakowo. Taka wykładnia została również zaaprobowana przez doktrynę (zob. K. Antonów: Komentarz do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, [w:] Emerytury i renty z FUS. Emerytury pomostowe. Okresowe emerytury kapitałowe. Komentarz do trzech ustaw emerytalnych, K. Antonów [red.], Warszawa 2019, LEX).

Skarga kasacyjna nie jest także oczywiście uzasadniona, bowiem skarżący nie zdołał wskazać kwalifikowanego naruszenia prawa (materialnego lub procesowego), które *prima facie* czyniłoby wadliwym rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego. Jeżeli wykładnia przepisu jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie oraz literaturze i została uwzględniona przez sądy obu instancji, to nie ma podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.